

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗАКАРПАТСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою
КЗ «ЗІППО» ЗОР
«12» січня 2026 р.,
протокол № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. директора Комунального
закладу «Закарпатський інститут
післядипломної педагогічної
освіти» Закарпатської обласної
ради

Сивохоп Я.М.
(прізвище та ініціали)

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації вчителів географії
закладів загальної середньої освіти
«ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ
З ГЕОГРАФІЇ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ
ВІДПОВІДНО ДО ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Розробник(и): Комунальний заклад «Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти» Закарпатської обласної ради (Глюдзик Г.Б., завідувачка навчально-методичного кабінету методики викладання природничо-математичних дисциплін, технологій та фізичної культури Комунального закладу «Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти» Закарпатської обласної ради)

Напрямок підвищення кваліфікації: Оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі з навчальних предметів / інтегрованих курсів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ МОН України від 12.10.2022 № 904).

Термін дії програми: з 19.01.2026 до 30.12.2030 року.

Рецензенти:

Грабовська Тетяна, кандидат фізико-математичних наук, доцент, заступник директора з навчально-методичної роботи та моніторингу якості освіти, доцент кафедри теорії і методики професійної освіти та інноваційних технологій Комунального закладу «Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти» Закарпатської обласної ради.

Габчак Наталія Францівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму, декан факультету та міжнародних комунікацій ДВНЗ УжНУ.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми підвищення кваліфікації вчителів географії «Оцінювання навчальних досягнень учнів з географії у Новій українській школі відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти»: реалізація Державного стандарту базової середньої освіти в умовах Нової української школи передбачає оновлення підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів, зокрема, застосування формульовального та підсумкового оцінювання. Запропонована програма орієнтована на формування готовності вчителів географії до впровадження сучасних підходів до оцінювання результатів навчання.

Цільова група: вчителі географії закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію нового Державного стандарту базової середньої освіти у другому циклі (7-9 класи).

Обсяг (тривалість): 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС)

Особливості реалізації програми: програма реалізується з урахуванням принципів компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів. Навчання передбачає поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю слухачів, аналіз інструментів оцінювання, виконання практичних завдань із розроблення критеріїв та інструментів оцінювання навчальних досягнень учнів з географії.

Особлива увага приділяється формульовальному оцінюванню здобутків учнів з географії, наданню конструктивного зворотного зв'язку, організації самооцінювання та взаємооцінювання. Реалізація програми забезпечує можливість професійного обміну досвідом, рефлексії та впровадження здобутих знань у практичну діяльність вчителів географії.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: підвищення професійної компетентності вчителів географії щодо організації та здійснення оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, підвищення готовності до застосування формульовального оцінювання, розроблення об'єктивних критеріїв та інструментів оцінювання, надання ефективного зворотного зв'язку та використання результатів оцінювання для підтримки індивідуального освітнього поступу учнів.

Завдання підвищення кваліфікації:

- ознайомити з нормативно-правовими засадами оцінювання в НУШ;
- розкрити особливості формульовального та підсумкового оцінювання з географії;
- сформувати вміння розробляти критерії та інструменти оцінювання;
- удосконалити навички надання зворотного зв'язку та організації самооцінювання учнів;
- формування та розвиток професійних компетентностей учителя до виконання трудових функцій (у межах реалізації Програми).

**Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:
предметно-методична компетентність (А2)**

А2.1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти

А2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання здобувачів освіти

прогностична компетентність (Г1)

Г1.2. Здатність планувати освітній процес

оцінювально-аналітична компетентність (Г3)

Г3.1. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Г3.2. Здатність аналізувати результати навчання здобувачів освіти

Г3.3. Здатність формувати спроможність у здобувачів освіти до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання.

Очікувані результати підвищення кваліфікації: за результатами виконання Програми вчителі географії

знатимуть:

- нормативно-правові засади оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі та вимоги Державного стандарту базової середньої освіти щодо оцінювання результатів навчання з географії;
- сутність компетентнісного підходу до оцінювання результатів навчання учнів на уроках географії;
- особливості формувального, поточного та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів з географії;

умітимуть:

- застосовувати формувальне оцінювання під час уроків географії з метою підтримки мотивації учнів;
- розробляти та використовувати критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з географії відповідно до очікуваних результатів навчання;
- добирати й застосовувати інструменти оцінювання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів;
- надавати конструктивний і мотиваційний зворотний зв'язок, організувати самооцінювання та взаємооцінювання учнів.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання слухачів у межах Програми здійснюється на засадах компетентнісного підходу та спрямоване на визначення рівня сформованості професійних умінь щодо оцінювання навчальних досягнень учнів з іноземної мови (англійської, німецької, французької).

Система оцінювання результатів навчання є комплексною та передбачає:

□ поточне оцінювання, що здійснюється під час виконання практичних завдань, участі у тренінгах, групових обговореннях;

□ формувальне оцінювання, спрямоване на надання зворотного зв'язку, уточнення розуміння сутності компетентнісного підходу до оцінювання результатів навчання учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької, французької), удосконалення навичок оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти;

□ підсумкове оцінювання, яке здійснюється у формі підсумкового тесту з 15 запитань (прохідний бал – 9).

Документ про підвищення кваліфікації:

За результатами виконання Програми педагогічні працівники отримують сертифікат з описом досягнутих результатів.

Вартість: 375 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено поєднання теоретичної та практичної підготовки вчителів географії, спрямованої на поглиблення знань і вдосконалення професійних умінь щодо оцінювання навчальних досягнень учнів на уроках географії відповідно до вимог Нової української школи та Державного стандарту базової середньої освіти.

Особливістю Програми є практико-орієнтований характер навчання, що передбачає активну участь слухачів у виконанні практичних завдань, аналізі педагогічних ситуацій, моделюванні фрагментів уроків географії з використанням формувального оцінювання, а також розробленні критеріїв та інструментів оцінювання навчальних досягнень учнів.

Самостійна робота передбачає опрацювання нормативно-правових документів з питань оцінювання в Новій українській школі, аналіз методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів з географії, а також виконання завдань, пов'язаних із розробленням елементів формувального оцінювання для власної педагогічної практики.

Підсумкові заходи включають контроль результатів навчання у формі підсумкового тестування, що дає змогу перевірити рівень засвоєння теоретичних знань і сформованість практичних умінь слухачів щодо застосування сучасних підходів до оцінювання на уроках географії.

Зміст програми складається з 2 модулів та 4 взаємопов'язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 15 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники – 15 балів. Прохідний бал – 9. Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 15 год., з них: 4 год. – лекційні заняття, 8 год. – практична робота, 1 год. – самостійна робота, 2 год. – контрольні заходи.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ У НУШ					
Тема 1.1. Нормативно-правові основи оцінювання результатів навчання учнів у Новій українській школі	2	2			4
Тема 1.2. Компетентнісний підхід до оцінювання навчальних досягнень учнів з географії		2	1		3
<i>Разом за модулем</i>	2	4	1		7
МОДУЛЬ 2. ПРАКТИКА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ГЕОГРАФІЇ					
Тема 2.1. Формувальне оцінювання на уроках географії: методи, прийоми, інструменти	2	2			4
Тема 2.2. Критерії та інструменти оцінювання навчальних		2			2

досягнень учнів з географії					
<i>Разом за модулем</i>	2	4			6
Контрольні та підсумкові заходи				2	2
Усього	4	8	1	2	15

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ У НУШ

Тема 1.1. Нормативно-правові основи оцінювання результатів навчання учнів у Новій українській школі

Вимоги Державного стандарту базової середньої освіти щодо оцінювання результатів навчання, підходи до оцінювання в Новій українській школі, основні нормативно-правові документи МОН України.

Основні види оцінювання. Критерії оцінювання.

Тема 1.2. Компетентнісний підхід до оцінювання навчальних досягнень учнів з географії

Сутність компетентнісного підходу, визначення очікуваних результатів навчання з географії та їх оцінювання.

МОДУЛЬ 2. ПРАКТИКА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З ГЕОГРАФІЇ

Тема 2.1. Формувальне оцінювання на уроках географії: методи, прийоми, інструменти

Формувальне оцінювання. Педагогічні техніки, методи й прийоми формуального оцінювання, інструменти здійснення.

Особливості формуального оцінювання, його роль у мотивації учнів, приклади застосування формуального оцінювання на уроках географії.

Тема 2.2. Критерії та інструменти оцінювання навчальних досягнень учнів з географії

Практика та інструменти оцінювання. Поточне й підсумкове оцінювання.

Підходи до розроблення і обґрунтування критеріїв оцінювання (використання чек-листів, організація самооцінювання та взаємооцінювання).

Розроблення та аналіз завдань для оцінювання результатів навчання учнів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

- аналіз нормативних документів щодо оцінювання;

- обґрунтування доцільних критеріїв оцінювання з географії;
- створення інструментів формувального та підсумкового оцінювання.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>
2. Розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 р. № 988-р. Київ «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України № 1093 від 02 серпня 2024 р. м. Київ «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>

Основна література

1. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р.» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>
2. Концептуальні засади природничої освітньої галузі. URL: https://educationforlife.mon.gov.ua/pdf/3.pdf?utm_source=chatgpt.com
3. Освіта для життя. URL: <https://educationforlife.mon.gov.ua/>
4. Модельні навчальні програмами, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». URL: <https://mon.gov.ua/news/zatverdzheno-modelni-navchalni-programi-dlya-7-9-klasiv-nush>.
5. «Природнича освітня галузь: як оцінювати в НУШ». Методичний посібник. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nush/pro-ociniuvannia-2025-putivnik.pdf>
6. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів (НУШ) – зокрема про формувальне оцінювання як інтерактивне оцінювання прогресу з прикладами форм і методів (самооцінювання, взаємооцінювання тощо). URL: https://myhaylivka.lbd-osv.gov.ua/news/14-01-08-20-03-2025/?utm_source=chatgpt.com
7. Фідкевич О. НУШ. Теорія і практика формувального оцінювання у 1-2 класах: Навчально-методичний посібник / О. Фідкевич, Н. Бакуліна. – К.: Генеза, 2020. 63 с.
8. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
9. Онопрієнко О. В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення / О. В. Онопрієнко // Український педагогічний журнал. 2016, № 4. С. 36-42.

10. Щербак О. І., Софій Н. З., Бович Б. Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: Навчально-методичний посібник / За наук. ред. О. І. Щербак. Івано-Франківськ: «Лілея-НВ», 2014. 136 с.

Інтернет-ресурси

1. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів Нової української школи: Бібліотека НУШ (середня школа) – онлайн-курс. URL: <https://naurok.com.ua/suchasni-pidhodi-do-ocinyuvannya-navchalnih-dosyagnen-uchniv-novo-ukra-nsko-shkoli-476073.html>

2. Публікації Українського інституту розвитку освіти. URL: <https://uied.org.ua/publikaczii/>